Bajomi Hírlevél

Tájékoztató Biharnagybajom közéleti eseményeiről
III. évfolyam 8. szám (2007. augusztus)

Tisztelgés augusztus 20. előtt

Augusztus 20. az egyik legősibb magyar ünnep, Szent István király ünnepének napja. A keresztény magyar államalapítás, a magyar állam fennállásának emléknapja. A magyarság és a keresztény hit világának találkozását és összefonódását a magyar nép egyetlen uralkodó személyéhez köti; az első magyar királyhoz, az államalapító Szent Istvánhoz.

Az első szabad választásokon létrejött Magyar Országgyűlés 1991. március 5-i döntése Szent István napját a Magyar Köztársaság hivatalos állami ünnepének nyilvánította. Szent István megkoronázása jelentette a magyar államiság kezdetét. Első királyunkban a legnagyobb magyar államférfit tiszteljük, aki olyan alapra helyezte a nemzet életét, amelyen nem fogtak a történelmi viharok. Ez nem egy államforma, hanem a keresztény erkölcs és lelkiismeret, a magyar nemzeti értékek és összetartozás megbecsülése, ápolása. A Szent Koronában egyesek a királyság jelképét látják, holott a magyar nép tudatában sokkal többet kell jelentenie: magyar múltunkat, küzdelmeinket, kultúránkat, sajátos magyar vonásainkat, amelyek révén Európához tartozunk. Szent István azt üzeni, hogy ezek az alapok a jelenben is érvényesek és szükségesek, hogy az eredményes magyar jövőt tudjuk szolgálni.

Államalapító Szent István királyunk napja egybeesik az új kenyér ünnepével. A kenyér a magyar ember számára mindig is az életet, a megélhetést, az otthont jelentette. Azzal, ahogyan nemzetiszín szalaggal átkötött kenyérrel ünnepelünk, kifejezzük, hogy a haza és az élet összekapcsolódik. Örülünk, hogy vége az aratásnak és jövőre is lesz kenyerünk. Évtizedekig parancsra, az aktuális politikának megfelelően kellett „ünnepelnünk”. Jó látni, hogy ez most már az emberek lelkéből is kezd kikopni, és valóban tudunk ünnepelni és együtt örülni.

Jó, hogy vannak ünnepeink, és különösen szép ünnep augusztus 20-a. Segít felülemelkedni a hétköznapok rohanásán, versengésén, segít megállni és örülni mindannak, ami körülvesz minket.

/Forrás: Internet/

Szító Sándor
polgármester

Ó Szent István dicsértessél, menny és földön tiszteltessél!
De főkképpen nálunk ma, mint Országunk Oszlopa!
Kérünk, mint Apostolunkat és az első Királyunkat!
Szent István nézz Mennyből le a szép magyar népedre!
/Moldvai csángó ének/

Kacska Zoltánra emlékezünk

Augusztus 25-én lesz pontosan tíz éve annak, hogy Kacska Zoltán Biharnagybajom első polgármestere, a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése Közoktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sportbizottságának tagja, a Biharnagybajomból Elszármazottak Baráti Körének örökös tagja és sok más fontos tisztség betöltője, valamint több helyi civil szerveződés alapításának kezdeményezője, okleveles néprajzkutató, népművelő-könyvtáros, a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt , a Művelődési Miniszter „Kiváló munkáért" kitüntetettje Biharnagybajom község Díszpolgára, életének 45. évében örök álomra hunyta szemét.

Most, hogy e szomorú évforduló közeledik, idézzük fel közösen annak az embernek az emlékét aki, oly sokat tett magán- és közéleti emberként egyaránt, a Sárrét és Biharnagybajom értékeinek megőrzésében és gyarapításában, illetve iránymutatást nyújtott községünk fejlődéséhez.

Bizony már eltelt egy évtized azóta, hogy elment, félbehagyva azt az áldozatkész munkát, melyet szülőfalujáért, Biharnagybajomért végzett. Néprajzkutatóként, és népművelőként elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy településünk hagyományai nem merültek a feledés homályába. Mint ahogy nem merül feledésbe Kacska Zoltán emléke sem, hisz tudjuk, csak a test véges, a lélek halhatatlan, és ő rengeteget tett azért, hogy munkája révén örökre köztünk legyen szellemisége. Polgármesterként számos olyan területen letette az „alapkövet", melyre a település jelen vezetése is bátran építkezhet. Nagyon nehéz volna felsorolni mindazt a számos cselekedetet, melyet szeretett szülőfalujáért végzett. De úgy gondolom erre nincs is szükség, hisz a halála óta eltelt 10 év ellenére községünk lakói még ma is sokszor felemlegetik „Kacska Zolit" és tisztelettel emlékeznek munkásságára.

Memento mori - emlékezz a halálra! Így szól a Középkor figyelmeztetése, és ezt a latin nyelvű mondatot olvashatjuk a temetők kapuin. Ez nem csak azt jelenti, hogy előre tekintünk halálunkra, sokkal inkább szeretteink sírjára tekintve emlékezünk életükre! Bizonyítjuk, hogy nem felejtjük el őket, mutatja ezt szeretetünk, ragaszkodásunk.

Halálának 10. évfordulóján emlékezzünk most tisztelettel és nagyrabecsüléssel Kacska Zoltánra, a lelkes népművelőre, a hiteles néprajzkutatóra, a közösséget szolgáló közéleti emberre, Biharnagybajom kiemelkedő egyéniségére.

Szító Sándor
polgármester

MEGHÍVÓ

Meghívjuk községünk minden lakosát 2007. augusztus 19-én, vasárnap 10 órára a Református Templomba, hogy közösen emlékezzünk NEMZETI ÜNNEPÜNKRE.

PROGRAM:

A megjelenteket köszönti és ünnepi prédikációt tart: Domahidi Péter lelkipásztor

Ünnepi beszédet mond: Szító Sándor polgármester

Műsort ad a Pántlika Néptáncegyüttes (felkészítő tanár: Vargáné Bagdi Márta)

Önkormányzati képviselők fogadóórája

B. Csák Imre	hétfő, 8:00	Kacska Zoltánné	szerda, 9:00
B. Csák István	szerda, 11:00	Láposi Zoltán	szerda, 14:00
Bagdi József	szerda, 10:00	Máthé Ferencné	kedd, 13:00
Dobos Sándorné	csütörtök, 14:45	Szilágyiné Szitkó Judit	szerda, 13:00
Földesi Gyula	hétfő, 14:00	Tóthné Papp Mária	kedd, 16:00
Frankó Sándor	szerda, 15:00		

A képviselők a fogadóórát a Polgármesteri Hivatal tanácskozótermében tartják 2007. szeptemberétől kezdődően, minden hónap első hetében.

Szemétszállítás

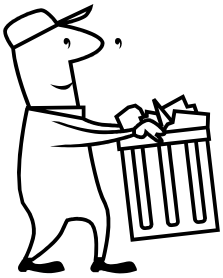

Településünkön szeptember 1-jétől megkezdődik a háztartási hulladékok gyűjtőedényes elszállítása. A szabályozás szerint lehetőség van, hogy: legfeljebb két személy által lakott, önálló, 50 m-es körzetben elhelyezkedő legfeljebb két lakóingatlan esetében a háztartási hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás közösen is igénybe vehető. Ilyenkor az érintetteknek írásban nyilatkozniuk kell arról, hogy a gyűjtőedényt melyik ingatlanon tárolják és adják át ürítésre, valamint arról, hogy a szolgáltatás díját milyen arányban fizetik és a közszolgáltatás díját melyik tulajdonosnak kell kiszámlázni. A megállapodás bárminemű felmondása esetén az érintettek 8 napon belül kötelek a változás tényét a közszolgáltatónak jelenteni. Az ilyen irányú igényüket a Polgármesteri Hivatal jegyzőjénél kérjük jelezzék. A nyilatkozattétel határideje: augusztus 17.

Aranyi Julianna
mb. jegyző

Uniós ismeretek a nyári táborban

Augusztus 7-én a nyári táborban a Római szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából EU vetélkedőt tartottunk a gyermekek részére, melyen játékos formában először megismerkedtek az Európai Unió történetével, jelképeivel, tagországaival, majd vetélkedő során adhattak számot tudásukról. A rendezvény támogatója volt: a Külügyminisztérium EU Tájékoztatató Szolgálata.

Telegdi Sándorné
könyvtáros

Könyvtári felhívás

Kérem a könyvtár beiratkozott olvasóit, hogy a lejárt határidejű könyveket szíveskedjenek visszahozni. Tartsák be az olvasójegyre bélyegzett kölcsönzési határidőt, ezzel is járuljanak hozzá, hogy a könyvekhez minél többen hozzájussanak. Megértésüket előre is köszönöm.

Telegdi Sándorné
könyvtáros

Figyelmet Kérünk!

Felhívjuk a község lakosságát, hogy értékeikre fokozottan figyeljenek oda, mert a községben besurranó tolvajok garázdálkodnak! Lakások, melléképületek ajtóit, ha nem tartózkodnak ott, zárják be, értékeiket a lakásban sem hagyják szem előtt!

Idegen személyeket ne engedjenek be sem az udvarukra, sem a lakásba, bármilyen ürüggyel próbálkoznak! /pl.: villanyórát, gázórát ellenőriznek, villanyszámla, gázszámla pénzt szednek, tyúkoltásra kérnek pénzt, munkagépekkel szeretnének az udvarra beállni, alapítványnak gyűjtenek stb./!

Ha idegen, gyanús személyeket látnak gépkocsival, próbálják meg a rendszámot felírni, és értesítsék a rendőrséget **107-es ingyenes hívószámon, vagy a helyi rendőrőrsöt a 472-036-os telefonszámon!**

A környezetükben élő idős, egyedülálló személyekre különösen figyeljenek oda, mert a legnagyobb veszély őket fenyegeti, a legtöbb támadás őket érheti!

Óvjuk értékeinket!

Kerékpárosok!

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet 54.§-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A kerékpárt éjszaka és korlátozott látási viszonyok között a külön jogszabályban meghatározott lámpákkal kell kivilágítani és a kerékpárt hajtó személynek – lakott területen kívül – fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.”

A fenti rendelkezést 2007. június 1-jétől kell alkalmazni.

Megyei III. osztály felnőtt – Nyugat versenynaptára:

1. forduló:	2007.08.11.	Szombat	16:30	**Biharnagybajomi SE**	-	Biharkeresztesi VSE	4-2
2. forduló:	2007.08.19.	Vasárnap	16:30	Bihartorda KSE	-	**Biharnagybajomi SE**	
3. forduló:	2007.08.25.	Szombat	16:30	**Biharnagybajomi SE**	-	Szerep SE	
4. forduló:	szünet						
5. forduló:	2007.09.09.	Vasárnap	10:00	Kismarjai SE	-	**Biharnagybajomi SE**	
6. forduló:	2007.09.15.	Szombat	15:00	**Biharnagybajomi SE**	-	Derecskei LSE-II.	
7. forduló:	2007.09.22.	Szombat	15:00	Körösszegapáti SE	-	**Biharnagybajomi SE**	
8. forduló:	2007.09.29.	Szombat	15:00	**Biharnagybajomi SE**	-	Pocsaj KSE	
9. forduló:	2007.10.06.	Szombat	14:00	Komádi SE-II.	-	**Biharnagybajomi SE**	
10. forduló:	2007.10.13.	Szombat	14:00	Biharkeresztesi VSE	-	**Biharnagybajomi SE**	
11. forduló:	2007.10.20.	Szombat	13:30	**Biharnagybajomi SE**	-	Bihartorda KSE	
12. forduló:	2007.10.28.	Vasárnap	13:30	Szerep SE	-	**Biharnagybajom SE**	
13. forduló:	szünet						
14. forduló:	2007.11.10.	Szombat	13:30	**Biharnagybajomi SE**	-	Kismarjai SE	

A mérkőzésekre várjuk a sportszerető közönséget.

25 éve hunyt el Szűcs Sándor, a puszta utolsó krónikása

1903. október 23-án született Biharnagybajomban, kunsági származású kisnemesi családban. Az elemi iskoláit Bajomban, a polgárit magántanulóként végezte, majd Debrecenben a kereskedelmi középiskola következett. A gimnáziumi érettségit különbözetivel szerezte meg és ezután beiratkozott az egyetemre. Elvégezte a földrajz-történelem szakot. Egy darabig Milleker Rezső professzor mellett lett gyakornok, de ebből nem lehetett megélni és hazament Bajomba gazdálkodni. Első fontosabb tanulmánya "A gyékény feldolgozása és eszközei a biharmegyei Sárréten", amely a Debreceni Szemlében jelen meg 1933-ban.

Az 1930-as években ismerkedett meg Györffy Istvánnal és egy életen át a tanítványává vált. Ezzel bekerült a magyar néprajzkutatók nagy családjába. Egyidejűleg a népi írók is felfigyeltek rá. Az 1940-es évek elején Karcag város szociális titkára lett. Ettől kezdve a Nagykunsági Lapokban jelentek meg a Kunsággal kapcsolatos cikkei. Később megalapította a Sárréti Népfőiskolát Bihartordán. Tankönyvet is írt, ebből taníthatott. 1944 után Bajomban tanítóskodott. Szűcs Sándort később, mint "szabadművelődési segédtitkárt" Berettyóújfaluba osztották be, de családját, szülőházát nem akarta elhagyni, ezért kénytelen volt állását feladni.

Ez az 1949-1952 közötti időszak Szűcs Sándor életének legnehezebb korszaka. A népfőiskolák megítélése hazánkban még 1962-ben is meglehetősen negatív. Ha valaki a népfőiskolákkal kapcsolatban állt, sőt igazgatta, gyanús volt. 1944-ben belépett a kommunista pártba, de amikor 1948-ban a szociáldemokrata párttal való egyesüléskor a tankönyveket kicserélték. Így a párttal minden hivatalos kapcsolata megszűnt. Már korábban meg akarták győzni, hogy vállalja el egyetemi tanárként a földrajz tanszék vezetését, de ellentmondott és e mögött politikai okokat sejtettek. Ehhez járult, hogy a család kuláklistára került, mert földjük meghaladta a 25 holdat.

1950 első negyedében beadta pályázatát a karcagi Nagykun Múzeum igazgatói állására, de még választ sem kapott. 1952. március 1-jén kapta meg a karcagi kinevezést. 1952 tavaszán jelentős tárgygyűjtő munkába kezdett. Szűcs Sándor 1952-1963 közötti munkásságával nagyon nehéz körülmények között lerakta egy új múzeum alapjait, melyre az utódok már biztonsággal építhettek. A korszak sem a tárgyak, sem a hagyományok gyűjtésének nem kedvezett. Több száz cikke, önálló tanulmánya jelent meg. Igazi elismerést "A régi Sárrét világa" hozott neki. Fontos művei még: a Pusztai krónika, A Ludas Matyi cimborái, Háry János bajtársai, Pusztai szabadok, Rajzok a régi Alföld életéből, Betyárok, pandúrok és egyéb régi hírességek, Régi magyar vízivilág, Madárkereső királyfiak. 1964. január 1-jén nyugdíjba vonult.

1982. augusztus 2-án, 25 éve hunyt el. Biharnagybajom hűséges fiára emlékezünk a Bajomi Hírlevél ezen oldalaival.

Biharnagybajom

Régi emlékek, gondolatok jutottak eszembe, amikor Sinka István verseit megint olvasni kezdtem. Sinkáról először Biharnagybajomban hallottam, keresztmamáék házánál. Édesanyám nővére volt a keresztanyám, aki tanítónő volt, és nagyon ügyesen rajzolt, több kis rajza, vízfestménye és szalmaképe van, melyeken megörökítette a táj egy-egy jellegzetességét, ahol élt, és tanított. Itt mellettem a falon van egy vízfestménye, mely a püspökladányi Kelenc nevű határrész tanyasi iskolájának épületét ábrázolja. Ez az iskola számomra különleges volt, nem azért, mert szinte egy dinnyeföld közepén emelkedett, mint egy nagyobb csőszkunyhó, hanem azért, mert talán tizenkét gyerek járt ebbe az iskolába, ahogy keresztmama elmesélte, de ez a tizenkét nebuló között majd minden osztályba tartozott egy-egy tanuló. Egy tanteremben egyszerre folyt mind a nyolc osztály tanítása.

A tanítás mellett mégis volt ideje és legfőképpen kedve rajzolni, festeni. Szalmaképein a régi vízivilág egy-egy jelenete elevenedik meg, a sárhajó, pákászok nyári kunyhói, életfa ábrázolása. Férje Szűcs Sándor, néprajzos, vagy inkább néprajztudós, ahogy Őt a szakmai körökben nevezték, a Karcagi Múzeum egykori igazgatója, Győrffy István tanítványa, így lehet mondani. Együtt indultak el Győrffyvel a sárréti faluból a kunsági, hajdúsági szélek irányába. Onnan kanyarodtak a nagykunok földjére felkeresve egy-egy ismertebb idősebb juhászt, pusztai embert. Tanítványainak, Győrffy István nem méltóságos úr volt, professzor úrnál is több, - "Győrffy apánk" volt, - ahogy ezt Szűcs Sándor írta. Győrffy István a Karcagi Múzeum megálmodója Karcagon született, és 1936-ban halt meg. A Karcagi Múzeum róla kapta nevét. Ennek a múzeumnak volt igazgatója 1952 és 1962 között Szűcs Sándor, aki nekem a fogadott keresztapám lett. Szűcs Sándor Biharnagybajomban lakott a Sárréten, Biharnagybajom ez a helyes kis falu a Nagysárrét szívében terül el, a szomszéd falu Sárrétudvari Püspökladány felé, majd Szerep, délre pedig Szeghalom volt a határfalu. Berettyóújfalu felé Nagyrábé és Bakonszeg van, ahol Tiszabercel szülötte, a testőr kapitány–költő Bessenyei György nyugszik. Biharország, ahogy Szabó Pál hívta szülőföldjét, Nagy Imre a sárrétudvari költő pedig a következőket írta:

Bihar síkján egy kis
göröngyöt
Kincs helyett a
zsebembe tettem,
S egyszer, mikor
szívem nagyon fájt,
Elhajitottam
Budapesten...

Nehéz volt ott
nagyon a göröngy-
Egy kis halott Bihar
földjéből,
amely kalászt,
virágot termett,
s ivott a nép forró
könnyéből...
(Halott göröngy sorsa)

Érdekes az is, hogy Biharból nagyon sok író, költő indult el az irodalom útján, a teljes felsorolástól el kell tekinteni, de pár nevet hadd írjak le: Arany János, Sinka István, Szabó Pál, Barsi Dénes, Nadányi Zoltán, Nagy Imre - ide sorolható Juhász Gyula is, de Ady is, akik Nagyváradon alakították Bihar szellemi életét.

Biharnagybajom. Majd minden nyáron voltam ott egész kis gyerekkorom óta. Amikor először jártam ebben a kis sárréti faluban, azt hiszem úgy 11 éves fiúcska lehettem, és míg a főiskolára nem kerültem nyaranta két-három hetet töltöttem el ott.

Darabos Pali barátommal, akivel közel 45 év után is tart barátságunk, alaposan körbecsatangoltuk a falu határát a nyári rekkenő melegben. Hetek óta nem esett eső, de mi mégis fülig sárosan kerültünk elő a játékból. Megszidtak bennünket, de nem úgy igazán, csak olyan felnőttes rutinszerűen:

- Hát ti gyerekek, hol a csodába jártatok, hiszen sár sincs sehol!

- Dehogy nincs - válaszoltuk nagy büszkén - van az! Csak keresni kell!

Erre megenyhült a szigor és a „csutakolásunkkor" már együtt nevettünk. Szerettem itt lenni, sokat beszélgettünk, dolgoztam is, segítettem a kertben, a ház körül, kaszáltam mikor nagyobb lettem. De ami számomra fénypont volt, azok a napi ebédelések voltak. Keresztmama nagyon csodásan főzött, és általában kint ebédeltünk a kiugróban, ahogy a megszélesített ereszből egy jó terület olyan szárnyként kiugrott a ház külső homlokzati síkjából, fedett volt az is, pont egy asztal fért el ott és körülötte lóca. Az ebédek sokszor belenyúltak a késő-délutánba, na nem azért, mert olyan sok fogás lett volna az ebéd, hanem annak okából, mert az időt beszélgetéssel mulattuk. Paprikáskrumpli és uborkasaláta mellett is kiválóan lehetett beszélgetni. Keresztapa ekkor mindig jó kedvvel mondott el egy-egy kis történetet a betyárokról, pandúrokról, bujdosó honvédekről, a halászokról, pákászokról, a nádi emberekről, táltosokról és a környék híres eseményeiről.

Egy hatvanas évekbeli nyár egyik napján történt. Reggel, amikor felébredtem a reggeli ott volt már kikészítve az asztalon, gondosan letakarva olyan régi kendervászonból készült szalvétával. Megreggeliztem, majd kimentem az udvarra, de senkit nem láttam a közelben. Az udvarról nyílt egy szoba, pontosabban a régi ereszből lefalazott kis szoba volt, hosszában a ház oldalán, egyik felén egy öt méterszer egy méteres rész alakult így ki, ez volt a könyvtár. A bejárattal szemben könyvespolc tele könyvekkel, egy « sámli » mely éppen elfért keresztben a polc és a fal között. A kis ablakon a fény szinte adagolva jött keresztül, de a könyvtár közepén pont elegendő világos volt az olvasáshoz. Az ajtó nyitva volt, beléptem és leemeltem egy könyvet és olvasni kezdtem. Egyszer azt vettem észre, hogy alig látok, mert eltelt a nap, kezdett sötétedni. Ekkor kiléptem az udvarra, ahol meglepetésemre egy seregnyi ember, köztük sok terebélyes asszonyság is volt.

- Na, mondom magamban, nem is tudtam, hogy valami ünnep készül.

Csak az nyomasztott hogy minek az ünnepre rendőr. Ahogy szemlélem őket miért hadonásznak és keresztmama miért is könnyes szemmel hallgat, egyszerre egy nagy terebély felkiált:

- Ott van! És rám mutatott. Na, mondom, ezzel újat nem mondott, mert valóban itt illetve ott voltam, ezt pedig én jól tudtam. De ebben a pillanatban a terebély elkezdett felém szaladni, ha a gyorsabb döcögést szaladásnak lehetett venni. Már azt néztem hová is bújjak előle, mert féltem hogy elül, mivel nem tud megállni majd. De látom, hogy keresztmama arca felderül és szólt:

- Sanyika! Istenem, hát hol voltál? És ezzel olyan nagy öröm jelent meg az arcán.

Kiderült, hogy amikor bementem a könyvtárba reggel, kerestek később, de nem találtak pedig alaposan körülnéztek mindenhol ahol egy magamformájú gyerek lehetett. Az ebéd lassan elkészült, én meg sehol sem voltam. Elkezdtek újra keresni, előbb az udvaron, majd a szomszédban végül a faluban és így majd mindenki, aki elérhető volt engem keresett. Mindenütt kutattak, kiabáltak, csak a „könyvtárba" nem néztek be.

Ott Biharnagybajomban nyílt ki előttem egy világ, a nép, a régi népi kultúra világa, a népi irodalom, ott hallottam és olvastam először Sinka István, Szabó Dezső, Németh László, Erdei Ferenc, Kovács Imre, Szabó Zoltán, Féja Géza, Veres Péter, Kodolányi János, Tamási Áron, Móricz Zsigmond írásait, könyveit. De ott olvastam először Szabó Lőrinc verseket, Gulyás Pál, Oláh Gábor és Móricz Pál nevével is itt ismerkedtem meg. Itt hallottam Erdélyi Józsefről, és a Népfőiskolákról, a volt NÉKOSZ mozgalomról. Ezek az élmények párosultak azzal is, hogy a nyarak egy részét nemcsak Bajomban töltöttem, hanem egy hónapot dolgoztam is mint diák, így jutottam el a Hortobágy különféle szegleteibe, ahol akkor idősebb emberek elbeszéléseit, meséit hallgattam esténként a kialvó tűz mellett. Így jutottam el „Biharország" számomra addig ismeretlen részeibe, ismerkedtem a darvasi a zsákai és a furtai emberekkel is.

Nekem ezek az idők életem meghatározói voltak. Ekkor alapozódott meg bennem az, hogy ne csak a történelem, hanem a néprajz is érdekeljen. És az is, hogy minden ember, ember. Kezdetben a házak fogtak meg, a porta, annak kialakítása, a lakóházak alaprajzi változásai. Ezt nemcsak Szűcs Sándor, hanem a náluk oly gyakran előforduló néprajzosok beszélgetéseiből is ellestem. Ekkor kezdtem olvasgatni a híres néprajzosok fellelhető munkáit, melyeket később követett a *Magyarság néprajza* c négy kötetes munka. Ennek a kiváló műnek sok szerzője volt, két kötet a tárgyi néprajzzal, két kötet pedig a szellemi néprajzzal foglalkozott. (A szellem nem tud magánál magasabb szintű tárgyi színvonalat hozni, ezért fontos a tárgyi néprajz, mert az sokat megmutat a kor szellemiségéből, hiedelem világából. Ipolyi Arnold aki a magyar mitológiát feldolgozta, állapította meg, hogy mennyire fontos a mitológia a szellem kutatásában.)

Ekkoriban, 1970 körül, szerettem meg a magyar paraszti népdalokat. Majd később Magyarország jeles területeit is bejártam, Felső-Tisza vidék, Hortobágy, Gömör-Zemplén, Bihar, a Kunsági rész, Somogy, Tolna, Nógrád, Pest megye vidékét - Tápióvölgye. Egy sor Tápiósági népdalt gyűjtött össze Szűcs Sándor és halála után mind Budai Ilonához jutott, aki sok népdalt fel is vett azokból a repertoárjába.

Ezek után utaztam úgy Felvidékre, hogy nemcsak nézni, hanem látni is akartam. Az erdélyi rokonaim kérésére lassan Erdélybe is eljutottam, igaz ott később nagyon sokszor voltam. És nemcsak rokonlátogatóban... De ezek már más történetek…

2003. augusztus. 16.

Aszalós Sándor
(Szűcs Sándor feleségének, Nagy Erzsébet Bertának keresztfia. Jelenleg Bécsben él.)

Szűcs Sándor születésnapjára

Nyolcvanegy éve, hogy napvilágot látott,
Őszi szél rázta a megsárgult akácot.
Bajomi föld volt az életet adója,
Nádfödeles házán kelepelt a gólya.

Szerelmese lett a sárréti világnap,
Zúgó náderdőnek és az ingó lápnak.
Útpora belepte, kutya megugatta,
Népének a múltját amíg felkutatta.

Pihenőhelye volt varjúrúgta csárda,
Régi betyárok rosszhírű tanyája.
Csöndes estéken a rőzsetüzek mellett
Vén pásztorok ajkán legendák teremtek.

Válogatták egymást furcsa történetek,
Farkas ordítások és csikorgó telek.
Sorra kerültek a pásztortudományok,
Seprűnyélen szálló régi boszorkányok.

És a szegény népnek a fájdalmas múltja,
Boldogulásának a göröngyös útja.
Mireánk testálta élete munkáját,
Bizonyítva azt, hogy szerette fajtáját.

Egyszerű ember volt, igaz volt a szava,
Gyertyája elégett, csöndben elment haza.
Meghalt Sándor bácsi, meséinek vége,
Múltról álmodik a törökdomb tövében.

Papp Károly, bihartordai parasztköltő, 1984

Visszatérő dallamok

Szűcs Sándor 25 éve halt meg, emlékeznek rá tudóstársak, tisztelők, bajomiak. 1982-ben még azt sem tudtam, hogy hol van Biharnagybajom és ki is az a Szűcs Sándor. 1984-ben, amikor Bagdi Imre tanácselnök felvett a Művelődési Házba igéretet tettem, hogy megismerem a település történetét és Szűcs Sándor munkásságát. Kitűnő mesterem volt Kacska Zoltán, aki 10 éve már nincs közöttünk. A Művelődési Házban fotókiállítással is tisztelgünk Szűcs Sándor emléke előtt. A kiállítási anyag rendezése közben a kezembe akadt egy kopott „Forte" feliratos doboz, benne Szűcs Sándor temetésének képei, a dátum: 1982. A képek szinte megelevenednek, sok az ismerős arc, és a kórustagoktól tudom, hogy a temetés alkalmával felhangzott kedves nótája:

Lement a nap a maga járásán.
Sárgarigó szól a Tisza partján.
Sárgarigó meg a fülemüle,
Szép a rózsám, hogy váljak el tőle.

Ha meghalok temetőbe visznek.
A síromra fakeresztet tesznek.
Jöjj ki hozzám holdvilágos este,
Úgy borulj rá a sírkeresztemre.

Újra felhangzott a dallam, 2000-ben amikor végre megnyithattuk a berendezett emlékházat, és ezt a dalt hallhatjuk a települést bemutató filmen aláfestésként a Szűcs-ház képsorai alatt. A legfrisebb élmény, amikor Budapesten áprilisban a Magyarok Házában a Szűcs Sándor emlékesten újra felhangzott a régi nóta Nemes István tanár úrral a Karafitty együttessel együtt énekeltük mi is a közönség soraiban ülők. Abban a pillanatban tudtuk, hogy mit jelentek a szemekbe megjelenő könnycseppek, ragaszkodást közös értékeinkhez, amelyet ez estén Szűcs Sándor jelentett. Az augusztusi hagyományörző tábor résztvevői Bagdi Mártától hallhatták a régi dallamot az öreg Szűcs-ház falai között.

Újra és újra felcsendülő dallamok. Emlékezünk, emlékezünk…

Lajsz Julianna

Kapcsolódó programok:

- Augusztus elején hagyományörző táborban ismerkedtek a bajomi gyerekek a Sárrét hagyományaival és Szűcs Sándor életművével. Az évforduló alkalmából megkoszorúzták Szűcs Sándor domborművét.
- Fotókiállítással tisztelgünk Szűcs Sándor, a puszta utolsó krónikása előtt. A kiállítás megtekinthető augusztus 2-ától, nyitvatartási időben a Művelődési Házban.
- Augusztus 17-én Püspökladányban kerül megrendezésre a Szűcs Sándor Emléknap. Az ez alkalomból rendezett vetélkedőn részt vesznek a bajomi gyerekek is. Nemes Henrietta pedig Szűcs Sándor Karafitty meséjét mondja el.
- Szeptember 22-én kerül megrendezésre a Karafitty Népzenei Találkozó, mely alkalommal a magyar népzene kiváló képviselőit köszönthetjük településünkön.

LOVASNAP

BIHARNAGYBAJOM
2007. augusztus 25.

Program:

- **8-tól 9 óráig résztvevők érkezése a Kistagra, nevezés.**
- **9 órakor a Lovasnapot megnyitja Szító Sándor polgármester**
- **9 órától gumiskocsik akadályhajtása**
- **Fogatok akadályhajtása**
- **Tenyészállatok bemutatása, bírálata**
- **Szakmai fórum**

KÖZBEN: MAJORETTE CSOPORT FELLÉPÉSE,
CSIKÓS- ÉS LOVASBEMUTATÓK,
KÉZMŰVES-SÁTOR FELNÖTTEKNEK ÉS GYEREKEKNEK,
FŐZŐVERSENY */ NEVEZÉS AUG. 22-IG A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN/*

- **Gumiskocsik vadászhajtása**
- **Fogatok vadászhajtása**
- **Eredményhirdetés előtt GYERMEKEKNEK KECSKEFOGÓ VERSENY**
- **Ünnepélyes eredményhirdetés**
- **kb. 18 órától tombolasorsolás**

A HELYSZÍNEN BÜFÉ ÉS ÉTKEZÉSI LEHETŐSÉG

A BELÉPÉS DÍJTALAN

Adományokat, felajánlásokat szívesen fogadunk, és előre is köszönjük.
Fogatosok, csikósok jelentkezését várjuk
a Művelődési házban vagy telefonon: 06-54/473-606
Mindenkit szeretettel vár Biharnagybajom Község Önkormányzata,
civil szervezetei és a Biharnagybajomi Gazdakör.
A rendezvény szakmai támogatója: Lovas Barátok Egyesülete, Füzesgyarmat.

A programváltozás jogát a rendezőség fenntartja!
A rendezvényeken esetlegesen bekövetkező balesetekért a rendezőség felelősséget nem vállal!